

NAVODILO ZA IZPOLNJEVANJE VLOGE ZA UVELJAVLJANJE POSEBNE OLAJŠAVE ZA VZDRŽEVANE DRUŽINSKE ČLANE PRI INFORMATIVNEM IZRAČUNU DOHODNINE

1. Podatke pod točko 1 vpiše davčni zavezanec rezident, ki pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz delovnega razmerja, pokojnine ali drugega dohodka, določenega v 105. členu [Zakona o dohodnini \(ZDoh2\)](#), v nadaljevanju ZDoh-2, pod pogoji iz drugega odstavka 131. člena ZDoh-2, **ni uveljavljal posebne olajšave za vzdrževane družinske člane**. V tabelo pod točko 1 vpiše podatke o vzdrževanih družinskih članih, za katere želi, da jih davčni organ upošteva pri sestavi informativnega izračuna dohodnine.

Davčni zavezanec uveljavlja posebno olajšavo za vzdrževane družinske člane na obrazcu vloge, ki je skupaj z navodili za izpolnjevanje objavljen [na spletnih straneh Finančne uprave Republike Slovenije](#) ali na obrazcu, ki po vsebini in obliki ustreza obrazcu, določenim s tem pravilnikom. Oddaja vloge je možna tudi preko sistema [eDavki](#).

Pod točko 1 vpiše podatke o vzdrževanih družinskih članih tudi davčni zavezanec, ki je pri izračunu akontacije dohodnine uveljavljal posebno olajšavo za vzdrževane družinske člane, pa želi s to vlogo spremeniti le čas vzdrževanja. V tabelo pod točko 1 vpiše obdobje, za katerega želi, da ga davčni organ upošteva pri sestavi informativnega izračuna dohodnine.

2. Podatke pod točko 2 vpiše davčni zavezanec rezident, ki je pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz delovnega razmerja, pokojnine ali drugega dohodka, določenega v 105. členu ZDoh-2, pod pogoji iz drugega odstavka 131. člena ZDoh-2, uveljavljal posebno olajšavo za vzdrževane družinske člane. V tabelo pod točko 2 vpiše podatke o vzdrževanih družinskih članih, za katere želi, da jih davčni organ ne upošteva pri sestavi informativnega izračuna dohodnine.

OPOZORILO: Za vzdrževanega družinskega člana velja oseba, ki ima v Sloveniji prijavljeno prebivališče ali pa je državljan Republike Slovenije oziroma države članice EU ali rezident države, s katero ima Slovenija sklenjeno mednarodno pogodbo o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka, ki omogoča izmenjavo informacij zaradi izvajanja domače zakonodaje.

Podrobnejše navodilo za izpolnjevanje vloge - točka 1

Stolpec 1 – Davčni zavezanec vpiše ime in priimek vzdrževanega družinskega člana.

Stolpec 2 – Davčni zavezanec vpiše davčno številko vzdrževanega družinskega člana. Če vzdrževani družinski član nima davčne številke in ni vpisan v davčni register, mora davčni zavezanec zanj vložiti prijavo za vpis vzdrževanih družinskih članov v davčni register. Prijavo vložite na obrazcu DR-02 VDC – Prijava za vpis vzdrževanih družinskih članov v davčni register.

Stolpec 3 – Davčni zavezanec vpiše letnico rojstva vzdrževanega družinskega člana.

Stolpec 4 – Davčni zavezanec vpiše ustrezno oznako sorodstvenega razmerja vzdrževanega družinskega člana:

A1 - otrok do 18. leta starosti.

A2 - otrok od 18. do 26. leta starosti, če neprekinjeno ali s prekinitvijo do enega leta nadaljuje šolanje na srednji, višji ali visoki stopnji in ni zaposlen ter ne opravljanja dejavnosti in nima lastnih dohodkov za preživljanje ali so ti manjši od višine posebne olajšave za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana. Za lastne dohodke se štejejo vsi dohodki po ZDoh-2 razen družinske pokojnine, dohodke za začasno ali

občasno delo na podlagi napotnice pooblaščen organizacije ali Zavoda RS za zaposlovanje, ki opravlja posredovanje dela dijakom in študentom, štipendije in dohodki, ki so oproščeni plačila dohodnine po 22. in 29. členu ZDoh-2.

A3 - otrok, ki izpolnjuje pogoje pod oznako A2 in je starejši od 26 let, če se vpiše na študij do 26. leta starosti, in to največ za 6 let od dneva vpisa na dodiplomski študij in največ za 4 leta od dneva vpisa na podiplomski študij.

A4 - otrok, starejši od 18 let, ki se ne izobražuje in je za delo sposoben, če je prijavljen pri službi za zaposlovanje in ima po predpisih o prijavi prebivališča prijavljeno isto stalno prebivališče kot starši oziroma posvojitelji ter nima lastnih dohodkov za preživljanje ali so ti manjši od višine posebne olajšave za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana. Za lastne dohodke se štejejo vsi dohodki po ZDoh-2.

A5 - otrok, ki potrebuje posebno nego in varstvo in ima pravico do dodatka za nego otroka v skladu z zakonom o starševskem varstvu in družinskih prejemkih ali pravico do dodatka za pomoč in postrežbo v skladu z zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Olajšava se ne prizna davčnemu zavezancu, čigar otrok je zaradi zdravljenja, usposabljanja, vzgoje ali šolanja v zavodu, v katerem ima celodnevno brezplačno oskrbo, ali v rejništvu, razen če dokaže, da tudi v tem času materialno skrbi za otroka. Tedaj se olajšava prizna za dobo, za katero center za socialno delo v skladu z zakonom, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke, prizna pravico do dodatka za nego otroka.

B1 - otrok, starejši od 18 let, ki ima status invalida v skladu z zakonom o socialnem vključevanju invalidov in nadaljuje šolanje na srednji, višji ali visoki stopnji, ne glede na starost.

B2 - otrok, starejši od 18 let, ki ima status invalida v skladu z zakonom o socialnem vključevanju invalidov in se ne šola, kadar nima lastnih dohodkov za preživljanje ali so ti manjši od višine posebne olajšave za vzdrževanega družinskega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo, ne glede na starost. Za lastne dohodke se štejejo vsi dohodki po ZDoh-2, razen dodatka za pomoč in postrežbo po zakonu o vojnih veteranih, zakonu o vojnih invalidih, zakonu o socialnem vključevanju invalidov ter zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Za otroka pod oznako B velja:

- otrok s statusom invalida, ki mu je bil status priznan na podlagi odločbe v skladu z Zakonom o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, ima enakovreden status otroku, ki ima status invalida po Zakonu o socialnem vključevanju invalidov.
- olajšava se ne prizna davčnemu zavezancu, katerega otrok je zaradi zdravljenja, usposabljanja, vzgoje ali šolanja v zavodu, v katerem ima celodnevno brezplačno oskrbo, ali v rejništvu, razen če dokaže, da tudi v tem času materialno skrbi za otroka.

Za otroka pod oznako A in B velja:

- lastni otrok, posvojenec, pastorek oziroma otrok zunajzakonskega partnerja;
- vnuk, če ima davčni zavezanec pravico do posebne olajšave za enega od njegovih staršev ali če vnuk nima staršev ali če davčni zavezanec skrbi zanj na podlagi sodbe sodišča; – druga oseba, če davčni zavezanec skrbi zanj na podlagi sodbe sodišča.

C – zakonec ali zunajzakonski partner, ki ni zaposlen in ne opravlja dejavnosti, če nima lastnih dohodkov za preživljanje ali so ti manjši od višine posebne olajšave za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana, in razvezani zakonec davčnega zavezanca, če mu je s sodbo oziroma dogovorom, sklenjenim po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, priznana pravica do preživnine, ki jo plačuje zavezanec.

Za zakonca velja oseba, ki živi z davčnim zavezancem v zakonski zvezi. Za zakonca velja tudi zunajzakonski partner, če živi z davčnim zavezancem najmanj eno leto v življenjski skupnosti, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo.

D – starši oziroma posvojitelji davčnega zavezanca, če nimajo lastnih dohodkov za preživljanje ali so ti manjši od višine posebne olajšave za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana in imajo po predpisih

o prijavi prebivališča prijavljeno isto stalno prebivališče kot davčni zavezanec ali so v institucionalnem varstvu v socialnovarstvenem zavodu in davčni zavezanec krije stroške teh storitev ali imajo zavezanec in starši oziroma posvojitelji sklenjen sporazum o preživnini v obliki izvršljivega notarskega zapisa; pod enakimi pogoji tudi starši oziroma posvojitelji zavezančevega zakonca, če zakonec ni zavezanec za dohodnino.

E - drug član kmetijskega gospodinjstva, ki pri davčnem zavezancu, katerega pretežni del dohodka je iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, sodeluje pri doseganju dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, če nima lastnih dohodkov za preživljanje ali so ti manjši od višine posebne olajšave za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana in pod pogojem, da njegov otrok, zakonec, starši ali posvojitelji zanj ne uveljavljajo posebne olajšave za vzdrževanega družinskega člana. Tedaj kot vzdrževani družinski član zavezanca velja tudi otrok člana kmečkega gospodinjstva.

Otroka, ki je v zadevnem davčnem letu dopolnil 18 let, vpišete z oznako A1, ne glede na to, v katerem mesecu leta je to starost dopolnil.

Če je bila med letom pri otroku sprememba kriterija za določitev ustrezne oznake (razen, če je dopolnil 18 let) ga vpišete z vsako ustrezno oznako posebej.

Stolpec 5 – Davčni zavezanec vpiše začetni mesec vzdrževanja (s številko).

Stolpec 6 – Davčni zavezanec vpiše končni mesec vzdrževanja (s številko).

Stolpec 7 – Davčni zavezanec, ki je za vzdrževanega družinskega člana, na podlagi sodne odločbe, sporazuma ali dogovora o preživljanju, **plačeval** preživnino (ne vpisuje se prejete preživnine), vpiše **skupni znesek** v zadevnem davčnem letu **plačane preživnine**. Če davčni zavezanec uveljavlja olajšavo le za **del leta**, vpiše znesek preživnine in obdobje **na katero se plačana preživnina nanaša**.

Davčnemu zavezancu, ki je navedel, da plačuje preživnino, se olajšava prizna do višine preživnine, če ne presega njemu določenega sorazmernega deleža. Če preživnina ne dosega tega deleža, se preostanek dodeli drugemu davčnemu zavezancu, ki ga uveljavlja v istem obdobju. Če preživnina presega njemu določen sorazmerni delež olajšave, se davčnemu zavezancu prizna njemu določen sorazmerni del olajšave.

Rubriko »Uveljavljam razliko do celotne višine posebne olajšave za vzdrževane družinske člane, za katere posebno olajšavo uveljavlja zavezanec« davčni zavezanec izpolni le v primeru, kadar **drug davčni zavezanec, ki uveljavlja olajšavo za iste vzdrževane družinske člane**, te olajšave zaradi prenizke osnove za dohodnino, **ne more v celoti izkoristiti**.

V prvo tabelo se vpiše podatek o vzdrževanih družinskih članih, v rubriko pa priimek in ime ter davčno številko davčnega zavezanca, ki olajšave za iste vzdrževane družinske člane ne more izkoristiti v celoti.

V kolikor dva ali več davčnih zavezancev uveljavljajo razliko do celotne višine posebne olajšave za iste vzdrževane družinske člane, se uveljavljanje razlike do celotne višine posebne olajšave za iste VDC ne upošteva nobenemu izmed davčnih zavezancev.

Rezidentu, za katerega je drug rezident uveljavljal posebno olajšavo za vzdrževanega družinskega člana, se **ne prizna zmanjšanje letne osnove** v višini splošne olajšave.

Rezidentu, za katerega je drug rezident uveljavljal posebno olajšavo za vzdrževanega družinskega člana za del leta, se **prizna zmanjšanje letne osnove v sorazmernem delu** splošne olajšave, in to za čas, ko ni bil vzdrževani družinski član.

OPOZORILO:

Če so v vlogi navedeni podatki o vzdrževanem družinskem članu oziroma njegovi davčni številki netočni oziroma nepopolni, se ne bodo upoštevali pri informativnem izračunu dohodnine.

Pri sestavi informativnega izračuna za leto, za katero se odmerja dohodnina (davčno leto), bo davčni organ upošteval le vloge, ki jih bo prejel do 5. februarja tekočega leta za preteklo davčno leto. Če je vloga poslana priporočeno po pošti, se za dan vložitve vloge šteje dan oddaje na pošto, če pa je vloga poslana z navadno pošto, mora k finančni upravi prispeti najpozneje do 5. februarja tekočega leta za preteklo davčno leto.